

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET POLTTOMOOTTOREIDEN PAKOKAASU- JA HIUKKASPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA JA KUMOAMISESTA

Tausta

Esitys valtioneuvoston asetuksista liittyy 1 päivänä 2018 voimaan tulleeseen ympäristönsuojelulain muutokseen (1063/2017), jolla saatetaan Suomen lainsäädäntö vastaamaan Euroopan Unionin lainsäädännön edellytyksiä työkoneiden polttomoottoreiden tyyppihyväksyntää koskevan lainsäädännön osalta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1628, liikkuviin työkoneisiin tarkoitettujen polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen raja-arvoihin ja tyyppihyväksyntään liittyvistä vaatimuksista, asetusten (EU) N:o 1024/2012 ja (EU) N:o 167/2013 muuttamisesta ja direktiivin 97/68/EY muuttamisesta ja kumoamisesta, jäljempänä EU-asetus, edellyttää kansallisten EU-asetusta täytäntöönpanevien viranomaisten nimeämistä. Asetus korvaa sitä edeltävää Euroopan Unionin lainsäädäntöä, joka on pantu täytäntöön polttomoottoreiden pakokaasu- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta (844/2004) annetulla valtioneuvoston asetuksella, jäljempänä kansallinen asetus.

Ensimmäisellä esitettävällä asetuksella ehdotetaan, että muutetaan kansallista asetusta väliaikaisesti vastaamaan EU-asetuksen soveltamisalaa siirtymäaikaan, minkä jälkeen toisella esitettävällä asetuksella kansallinen asetus kumottaisiin kokonaan.

Vaikutukset

Ehdotettavat muutokset valtioneuvoston asetuksiin liittyvät kiinteästi lakiin ympäristönsuojelulain muuttamisesta. EU-asetus ankaroittaa markkinoille saatettavien työkoneiden moottorien pakokaasupäästöille säädettyjä vaatimuksia. EU-asetuksessa säädetään nykyistä tiukemmat typenoksidien, hiilivetyjen, hiukkasten ja hiilimonoksidin päästöarvot sekä säädetään kokonaan uutena vaatimuksena pienhiukkasten enimmäismääristä tietyille moottoreille. EU-asetus parantaa ilmanlaatua ja ehkäisee siitä aiheutuvia sairauksia. Työkoneille säädettyillä teknisillä vaatimuksilla ja tyyppihyväksynnällä on taloudellista merkitystä niitä valmistaville yrityksille valmistuskustannusten osalta ja vientikelpoisuuden kannalta maihin, joiden tyyppihyväksyntää koskevassa sääntelyssä siirrytään jatkossa Euroopan unionin tasolle ympäristönsuojeluvaatimuksissa.

EU-asetuksessa säädetty ympäristönsuojeluvaatimukset ovat sisämarkkinoiden toimivuuden vuoksi täysharmonisoituja, eli niistä ei saa poiketa kansallisesti.

Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Esitys on ollut lausuntokierroksella yhdessä siihen liittyvän hallituksen esityksen kanssa. Lausuntopalautteen johdosta esitykseen on tehty muutoksia markkinavalvontaviranomaisten nimeämisen osalta. Ne on valmisteltu yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elin-

keinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Esitys on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

Voimaantulo

EU-asetuksen mukaan Vaihe-IV -vaatimukset täyttäviä tyyppihyväksyntöjä tulee olla mahdollista hakea jokaisen moottorityypin siirtymäajan loppuun saakka. EU-asetuksen Vaihe-V -vaatimukset koskevat viimeisiäkin asetuksen soveltamisalaan kuuluvia moottorityyppejä pakollisena vuoden 2021 alusta. Tämä soveltamisen porrastus ehdotetaan toteutettavaksi säätämällä kansallisen asetuksen soveltamisalaa koskeva muutosasetus, jonka voimaantulo 8 päivänä tammikuuta 2018 liittyisi ympäristönsuojelulain muutoksen voimaantuloon sekä erikseen säädettäisiin kumoamisasetus, joka tulisi voimaan vuoden 2021 alusta. Siihen liittyvä ympäristönsuojelulain mukaisen asetuksenantovaltuuden kumoaminen tulee voimaan samanaikaisesti. Ympäristönsuojelulain muutoksen siirtymäsäännöksissä ehdotetaan säilytettäväksi voimassa tarvittavat viranomaistoimivaltuudet kansallisen asetuksen lopulliseen kumoamiseen saakka.